

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu aizsardzības joma

Vents Ezers

Augu aizsardzības departamenta direktors

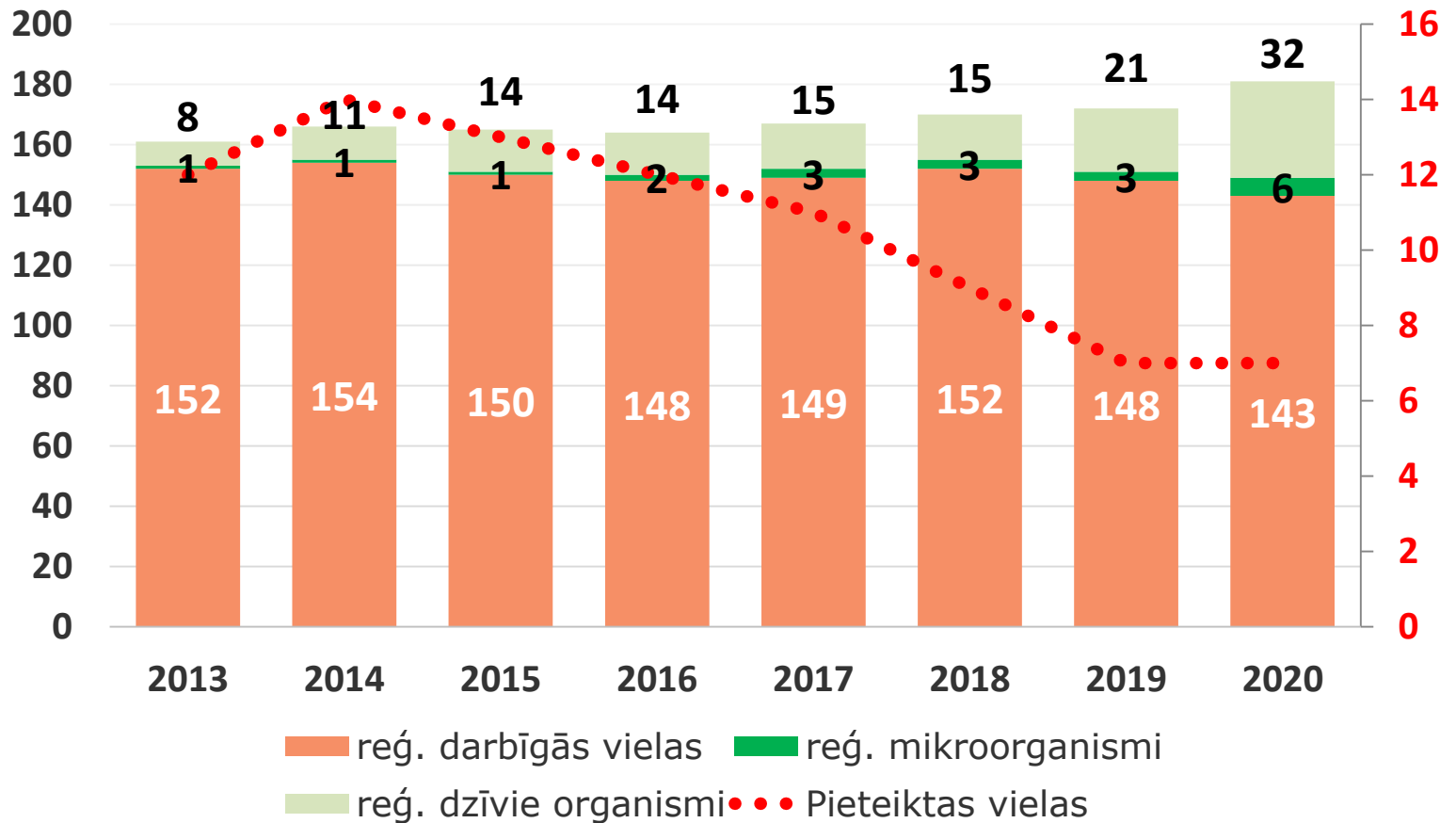
11.02.2020

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL reģistrācijas tendences

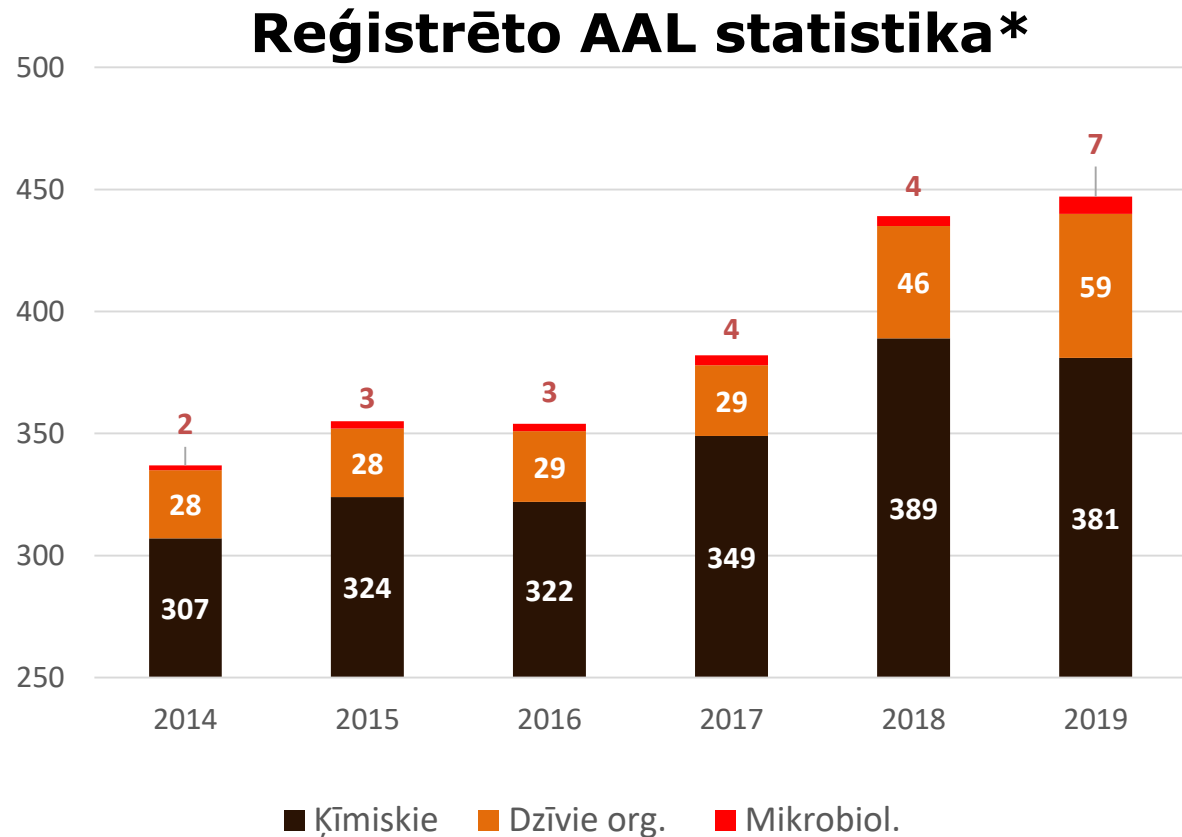
Darbīgo vielu skaits Latvijā reģistrētajos AAL

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL reģistrācijas tendences

*neieskaitot paralēlās tirdzniecības atļaujas

2019.gadā reģistrēti 47 AAL, anulēti 39 AAL,
kopā reģistrā 447 AAL

Valsts augu
aizsardzības dienests

Anulētie AAL, kurus atļauts iztirgot/izlietot 2020.gada sezonā

- Lēmumi, kas saistīti ar darbīgo vielu apstiprinājuma neatjaunošanu

Darbīgā viela	AAL	Iztirgošanas termiņš	Izlietošanas termiņš
Fenpropimorfs	Allegro Super, Capalo, Korbels e.k.	30.10.2019.	30.10.2020
Hlorprofams	Gro-Stop HN k.k.kf	31.01.2020	08.10.2020
Hlortalonils	Amistar Opti 480 SC	01.05.2020	20.05.2020
Desmedifams	Betanal Expert	31.05.2020	01.07.2020
Tiakloprīds	Proteus OD, Biscaya	2020.gada sezona	

Valsts augu
aizsardzības dienests

Anulētie AAL, kurus atļauts iztirgot/izlietot 2020.gadā

- Reģistrācijas īpašnieka iesniegums
Maister OD (10.09.2019./10.09.2020.)
Bariton Ultra (08.04.2020./08.04.2021.) **Milagro
240** (30.06.2020./30.06.2021.)
- Nav iesniegts pieteikums pārreģistrēt AAL:
Glyfos Supreme Plus (14.06.2019./14.06.2020.)
Roundup Garden (14.06.2019./14.06.2020.)
Caliban Duo (30.06.2019./30.06.2020.)
Klean G (30.06.2020./30.06.2021.)
Master Gly (30.06.2020./30.06.2021.)

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL lietojuma papildinājumi un izmaiņas lietojumā

Herbicīdi

Ariane S: stiebrzāles, ganības, deva 2.0-2.5 l/ha,
iepriekš 3.0-3.5 l/ha

Hussar Active Plus OD: + vasaras kvieši

Lentagran WP: + zirņi

Targa Super: + kartupeļi, burkāni

Fungicīdi

Pictor Active: + zirņi, pupas

Kodnes

Vibrance Duo: ziemas kvieši, tritikāle, deva 1.5-2.0
l/t iepriekš 2.0 l/t

Augu augšanas regulatori

Medax Max: dalītā deva - vasaras kvieši, vasaras
mieži

<http://www.vaad.gov.lv>

=> Reģistri un saraksti

=> Augu aizsardzība

Valsts augu
aizsardzības dienests

Izaicinājumi

Darbīgo vielu pārskatīšana:

- Termiņu un iznākumu neprognozējamība
- Arvien striktākas prasības vielu apstiprināšanai
- No tirgus tiek izņemtas plaši lietotas vielas
- Īsāki pārejas periodi krājumu izplatīšanai un izlietošanai
- ES politiskais kurss

AAL reģistrācijas procedūra:

- Reģistrāciju pagarinājumi pārreģistrācijas pabeigšanai
- Izmaiņas AAL lietošanas nosacījumos, marķējuma ierobežojumi
- Zema komersantu interese
- Jaunu vielu trūkums

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL uzraudzības joma

Valsts augu
ierosardzības dienests

AAL izplatīšanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes

Veiktas **186 plānotās un operatīvās pārbaudes**, kuru laikā:

- konstatētas 10 būtiskas neatbilstības, par kurām ierosinātas 9 administratīvās pārkāpumu lietas

Nelegālo AAL izplatīšanas novēršanai tiek veikta **tirgus uzraudzība, 45 pārbaudes**:

- konstatētas 4 neatbilstības par neregistrētu AAL izplatīšanu, ierosinātas APK lietas un piemērots naudas sods

Veikta **41 AAL marķējuma atbilstības pārbaude**

Novērtēta 22 komersantu telpu atbilstība speciālās atļaujas (licences) izsniegšanai

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL izplatīšanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes

Lai noskaidrotu vai Latvijā izplatīto AAL kvalitāte atbilst reģistrācijas nosacījumiem tika noņemti 8 AAL paraugi, to kvalitātes pārbaudei:

- vienam AAL paraugam analīzes neatbilda reģistrācijas nosacījumiem (pārsniegtas atļautās piemaisījumu normas)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Eiropola operācija "Silver Axe IV"

Operācija viltotu un nelikumīgu pesticīdu aprites novēršanai vienlaikus notika 30 Eiropas valstīs no 2019. gada 25. februāra līdz 2019. gada 26. aprīlim

Operācijas rezultāti Latvijā, sadarbojoties VAAD, PVD un VID:

- Novērsta 10452 kg aizdomīgas izcelsmes AAL laišana ES tirgū

- 5 gadījumos privātpersonas mēģināja ievest AAL personīgām vajadzībām, kurus konfiscēja PVD inspektori robežkontroles punktos Terehovā, Pāterniekos un Silenē

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL lietošanas jomas pārbaudes

- **775 plānotās un operatīvās pārbaudes**, kuru laikā konstatētas 53 būtiskas neatbilstības, ierosinātas 38 APK lietas
- **331 savstarpējās atbilstības (SA)** obligāto pārvaldības prasību pārbaudes, konstatētas 6 būtiskas neatbilstības, ierosinātas 3 APK lietas
- **540 L/s produktu integrētās** audzēšanas reģistrā reģistrēto audzētāju pārbaudes, neatbilstības 2 saimniecībās
- **166 pārbaudes īpaši aizsargājamās dabas teritorijās**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paraugu ņemšana AAL lietojuma pārbaudei

Pārbaužu laikā noņemti **88 augu un augu produktu paraugi:**

- 23 gadījumos konstatēta AAL darbīgo vielu klātbūtne, kas pierādīja normatīvo aktu pārkāpumus

Pie l/s produktu integrētajiem audzētājiem noņemti **25 augu un augu produktu paraugi**

Glifosāta lietojuma kontrolei noņemti **150 graudaugu un rapša paraugi** ražas novākšanas laikā:

- glifosāta atliekvielu līmenis nepārsniedza maksimāli pieļaujamās normas.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Neatbilstības AAL lietošanā

*Citi pārkāpumi:

1- AAL ziedošos kultūraugos, izraisot bišu bojāeju (Spe8 pārkāpums)

1- Izlietoto AAL iepakojumu uzglabāšana neatbilstoši prasībām

1- AAL lietots vēja brāzmu laikā

1- Pakalpojuma sniedzējs nav izsniedzis izrakstu no reģistrācijas žurnāla par apstrādāto objektu

Valsts augu
aizsardzības dienests

L/s produktu integrēto audzētāju pārbaudēs konstatētās neatbilstības

- Laukam nav augšņu agroķīmiskās izpētes vai augsnes analīžu rezultāti
- Kultūraugam nav izstrādāts mēslošanas plāns
- Kultūraugi netiek audzēti optimālā biežībā

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sūdzības

- Aizdomas par AAL nokļūvi uz blakus kultūras/teritorijas
- AAL lietošana vējā, tuvu mājām, t.sk. AAL smakas
- AAL lietošana aizsargjoslā
- AAL lietošana publiskās teritorijās
- AAL lietošana ziedošos augos

No 106 sūdzībām pamatotas 27 sūdzības.

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL lietošanas iekārtas

Lēmumi, ko pieņem VAAD par AAL lietošanas iekārtām:

- ja tiek konstatēts, ka AAL iekārta nav pārbaudīta (nav atbilstoša uzlīme), tiek ierosināta APK lieta
- Ja APK lietas izskatīšanas laikā AAL iekārta tiek pārbaudīta, tad pieņemot gala lēmumu personu atbrīvo no administratīvās atbildības un izsaka mutvārdu aizrādījumu

Sertificētie augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtu pārbaudītāji: www.vaad.gov.lv

Pakalpojumi > Augu aizsardzība > Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtu pārbaudes

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu aizsardzības jomas apmācības

2019. gadā izsniegtas:

- **augu aizsardzības konsultantu apliecības – 7**
- **1.reģ. klases AAL lietotāja apliecības personām, kas veic fumigāciju - 28**
- **2.reģ. klases AAL lietotāju apliecības – 1795**
- **pārdevēju apliecības – 83**
- **operatoru apliecības – 164**

Valsts augu
aizsardzības dienests

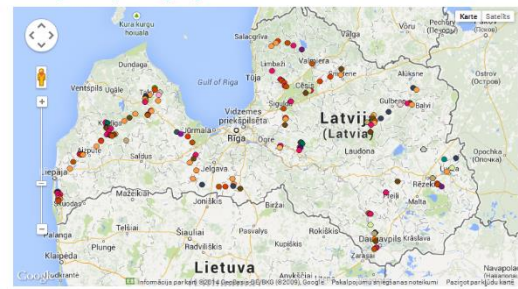
Integrētā augu aizsardzība

Valsts augu
aizsardzības dienests

Kaitīgo organismu monitorings

Kultūraugu novērojumi kaitīgo organismu konstatēšanai

3736 lauka novērojumi:

- 39 kultūraugi,
- 192 kaitēkļi, slimības

<http://noverojumi.vaad.gov.lv/>

Iesaiste LAAPC pētījumā 2017.-2019.gadā
“Pupu sēklgrauža (*Bruchus rufimanus*) un
citu lauka pupu (*Vicia faba*) kaitēkļu
monitorings un ierobežošanas iespējas”

www.laapc.lv -> Zinātniskie pētījumi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Projekti

- Apputeksnētāju uzskaite
- Ziedputekšņu sastāvs, bitēm pievilcīgie kultūraugi
- DEMO saimniecības (28 tēmas, katrā tēmā 3-4 saimniecības visā Latvijā)

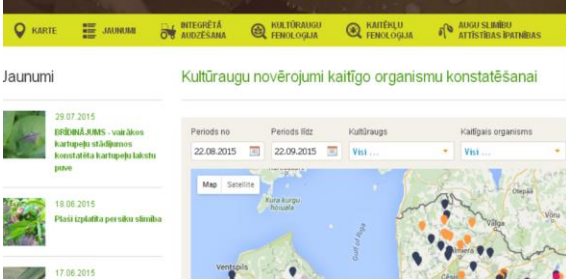

Valsts augu
aizsardzības dienests

IAA informatīvie materiāli un semināri

INTEGRĒTĀ AUGU AUDZĒŠANA UN KAITĪGO ORGANISMU MONITORINGS

- IAA mājas lapas saturs pilnveidē
- Slimību un kaitēkļu rokasgrāmatas tomātiem un gurķiem
- Informatīvais materiāls lauksaimniekiem "Integrētā augu audzēšana 2019"
- Raksti žurnālos «Saimnieks» un «Agrotops»
- Semināri visā Latvijā

Valsts augu
aizsardzības dienests

Nacionālais rīcības plāns AAL ilgtspējīgai lietošanai

- Pieņemts MK 21.01.2020
 - Laika periods līdz 2023.gadam
 - Mērķis:
«**mazināt AAL lietošanas radīto risku un ietekmi uz cilvēku veselību un vidi**»
1. Profesionālo AAL lietotāju, operatoru, pārdevēju un konsultantu apmācība
 2. AAL laišanas tirgū uzraudzība
 3. Sabiedrības informēšana un izpratnes veicināšana par AAL lietošanu
 4. AAL lietošanas iekārtu pārbaūžu sistēma
 5. AAL lietošana no gaisa
 6. Ūdens vides un dzeramā ūdens aizsardzība
 7. Riska faktoru samazināšana konkrētās teritorijās
 8. Drošas darbības ar AAL
 9. Integrētās augu aizsardzības vispārējo principu ieviešanai
 10. Indikatori AAL lietošanas ietekmes izvērtēšanai

Valsts augu
aizsardzības dienests

IAA prasību ievērošanas pārbaudes saimniecībās

AAL lietotāju pārbaudēs tiks vērtēta arī IAA prasību ievērošana

Atbilstības novērtēšanai VAAD aicina lauksaimniekus izmantot IAA pamatelementu pašpārbaudes anketas:

<http://noverojumi.vaad.gov.lv>

-> *Integrētā audzēšana*

-> *Normatīvie akti, metodikas un veidlapu paraugi*

Integrētās augu aizsardzības vispārīgie principi un prasības ir saistošas visiem profesionālajiem AAL lietotājiem!

Valsts augu
aizsardzības dienests

Starptautiskās aktivitātes

- ES Ziemeļu zonas augu aizsardzības līdzekļu novērtēšanas ekspertu sanāksme

- Ukrainas un Kosovas kompetento iestāžu vizīte augu aizsardzības uzraudzības jomā

Valsts augu
aizsardzības dienests

2020.gada aktualitātes

ES aktivitātes:

- Ziņotājvalsts pienākumu izpilde nikosulfurona un kvarca smilšu (novērtējuma ziņojumi) apstiprinājuma atjaunošanai ES
- Zoksamīda atliekvielu novērtējuma ziņojuma sagatavošana
- EK PAFF pastāvīgās komitejas sanāksmes (AAL likumdošana, atliekvielas, ilgtspējīga lietošana)
- ES Mazo lietojumu koordinācijas sekretariāta ekspertu darba grupas
- BTSF semināri par integrētās augu aizsardzības principu ieviešanu un uzraudzību (auditorija: kompetentās iestādes un zinātniskie institūti)
- EK ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par ES AAL un atliekvielu likumdošanas novērtējumu (REFIT)

Valsts augu
aizsardzības dienests

2020.gada aktualitātes

Normatīvo aktu pārskatīšana:

- MK Not. Nr. 147 «Noteikumi par profesionālo augu aizsardzības līdzekļu lietotāju, augu aizsardzības līdzekļu lietošanas operatoru, augu aizsardzības līdzekļu pārdevēju un augu aizsardzības konsultantu apmācību un apliecību izsniegšanas kārtību»
- MK Not. Nr.491 «Noteikumi par augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtām»
- MK Not. Nr. 950 «Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas noteikumi»

Valsts augu
aizsardzības dienests

2020.gada aktualitātes

IKT attīstība – ERAF:

- Elektroniskas lauku vēstures sistēmas izstrāde
- Personu iekļaušana Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā, lēmumu elektronizācija

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paldies par uzmanību!